

מקור המאמר בזהר פרשת ויקרא דף יח ע"א-ב
כח הקולות היוצאים מהשופר בכונה

רְבִי אָבָא אָמַר, כְּתִיב (תהלים עה) כִּי אֱלֹהִים שׁוֹפֵט זֶה
יִשְׁפִּיל וְזֶה יִרִים. כִּי אֱלֹהִים שׁוֹפֵט, אֶלְמָלָא
דְּאֵעֲבַר דִּינָא דִּיצְחָק, בְּאַתְרֵי דִיעֲקֹב שְׂאֲרֵי, (ס"א
וְאֵתְסִי) וְאֵתְכֶסִי (ס"א וְאֵתְסִחִי) (ס"א וְאֵתְבָסֵם) תַּמְזָן, וְוִי
לְעֵלְמָא דִיעֲרַע בְּגִינִיָּה, וְרוּזָא דְמַלְתָּה, (ישעיה סו) כִּי
בְּאֵשׁ יִי' נִשְׁפָּט. וְדָא הוּא אֶתְבְּסִימוּתָא דְעֵלְמָא.

וְכִיּוֹן דְּעָאֵל בְּאַתְרָא דִיעֲקֹב, וְיַעֲקֹב אַחִיד (דף יח
ע"ב) בֵּיהּ, כְּדִין שְׂכִיךְ אִשָּׁא, וְאַצְטַנְנוּ
גּוּמְרִיָּה. לְבַר נָשׁ, דְּהָוָה רָגִיז, וְחָגַר וְזִיין גְּרַמִּיָּה,
וְנִפְק בְּרוּגְזִיָּה לְקַטְלָא לְבְנֵי נְשָׂא. חַד חֲפִימָא קָם
עַל פְּתַחָא, וְאַחִיד בֵּיהּ, אָמַר אֶלְמָלָא לָא אַחִיד בִּי
וְאַתְתְּקַרְף בִּי, הָא קָטוּלָא בְּבִנֵי נְשָׂא אִשְׁתַּבַּח. בְּעוּד
דְּאַתְתְּקַפּוּ דָא בְּדָא, וְאַחִיד דָא בְּדָא, אֶצְטַנְנוּ
רוּגְזִיָּה עַל דְּנִפְק לְקַטְלָא. נִפְק לְאוּכְחָא, מָאן סְבִיל
רוּגְזָא וְתוּקְפָא דְדִינָא דְהָהוּא בַר נָשׁ. הָוִי אִימָא,
דָּא דְקָאִים אֶפְתַּחָא.

כַּף אָמַר קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל, בְּנִי, לָא
תְדַחְלוֹן, הָא אָנָּא קָאִים עַל פְּתַחָא, אֲבָל
שְׁל אוֹתוֹ אָדָם? הָוִה אוֹמֵר, זֶה שְׁעָמַד עַל הַפֶּתַח.

כַּף אָמַר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל: בְּנִי, אֵל תִּפְחָדוּ, הָרִי אֲנִי עוֹמֵד עַל הַפֶּתַח, אֲבָל הַזְדַּרְזוּ

רְבִי אָבָא אָמַר, כְּתוּב (תהלים עה) כִּי אֱלֹהִים
שׁוֹפֵט זֶה יִשְׁפִּיל וְזֶה יִרִים. כִּי אֱלֹהִים שׁוֹפֵט, אֶלְמָלָא
שְׁעֵבַר הַדִּין שֶׁל יִצְחָק
בְּמָקוֹם שֶׁיַּעֲקֹב שׁוֹרָה (וְנִרְפָּא)
וְהַתְּכֶסֶה (וְרוּחֵץ) (וְהַתְּבָשֵׁם) שָׁם,
אוֹי לְעוֹלָם שֶׁיִּפְגֹּשׁ בְּדִינוֹ.
וְסוּד הַדְּבָר - (ישעיה סו) כִּי
בְּאֵשׁ ה' נִשְׁפָּט. וְזוֹהִי
הַתְּבָשֵׁמוֹת שֶׁל הָעוֹלָם.

וְכִיּוֹן שֶׁנִּכְנַס לְמָקוֹמוֹ שֶׁל
יַעֲקֹב, וְיַעֲקֹב אוֹחֵז בּוֹ, אֲזִי
הָאֵשׁ שׁוֹכֶכֶת וְהַגְּחָלִים
מְצַטְטְנִים. לְאָדָם שֶׁהָיָה רוּגֵז,
וְחָגַר וְשָׁם עָלָיו כְּלֵי זִזוֹ, וְיִצְא
מִרְגֵז לְהַרְגֵי אֲנָשִׁים. חָכָם
אֶחָד עָמַד עַל הַפֶּתַח וְאַחֵז בּוֹ.
אָמַר: אֶלְמָלָא לָא הַחֲזִיק בִּי
וְתַפְס אוֹתִי, הָרִי הָיָה נִמְצָא
הָרֵג שֶׁל אֲנָשִׁים. בְּעוּד
שֶׁהַחֲזִיקוּ זֶה בָּזֶה וְאַחֲזוּ זֶה
בָּזֶה, הַצְטַנְנוּ רָגְזוֹ עַל שֶׁיִּצְא
לְהַרְגֵי. יִצְא לְהוֹכִיחַ - מִי
סוֹבֵל אֶת הָרָגוֹ וְחֹזֵק הַדִּין
שֶׁל אוֹתוֹ אָדָם? הָוִה אוֹמֵר, זֶה שְׁעָמַד עַל הַפֶּתַח.

בַּיּוֹם הַזֶּה וַתִּגְדַּל לִי כַחַת. בְּמַה?
בְּשׁוֹפָר. שָׂאם נִמְצָא קוֹל
הַשׁוֹפָר כְּרֹאשׁוֹ וּמְכוּוְנֵי בּוֹ
לְמַטָּה, אוֹתוֹ הַקּוֹל עוֹלָה, וּבוֹ
מִתְעַטְרִים הָאָבוֹת, וְעוֹמְדִים
בְּמִשְׁכְּנֵי שָׁל יַעֲקֹב. וְלָכֵן
צָרִיךְ לְהִזְהָר בְּשׁוֹפָר וְלִדְעַת
אֵת אוֹתוֹ הַקּוֹל וְלִכְוֹן בּוֹ.

וְאִינִי לָךְ קוֹל בְּשׁוֹפָר שְׂלֵא
עוֹלָה רְקִיעַ אַחֵר, וְכָל אוֹתָם
הָאוֹכְלוֹסִים שֶׁל אוֹתוֹ רְקִיעַ,
נוֹתְנִים מְקוֹם לְאוֹתוֹ קוֹל.
וּמָה אוֹמְרִים? (יוֹאֵל ב) וְהוֹ נָתַן
קוֹלוֹ לְפָנַי חִילוֹ וְגוֹ'. וְעוֹמֵד
אוֹתוֹ הַקּוֹל בְּאוֹתוֹ הַרְקִיעַ,
עַד שֶׁבָּא קוֹל אַחֵר,
וְנוֹעֵדוֹ (וְהַתְעוֹרֵרוֹ) יַחְדָּו, וְעוֹלִים
בְּזוּג לְרְקִיעַ אַחֵר. וְעַל זֶה
שְׁנִינּוּ, יֵשׁ קוֹל שְׂמֵעֵלָה קוֹל,
וּמָה הוּא? אוֹתוֹ הַקּוֹל שֶׁל
תְּקִיעַתָּם שֶׁל יִשְׂרָאֵל
שְׂלֵמַטָּה.

וְכִיּוֹן שְׂמֵת חֲבָרִים כָּל
הַקּוֹלוֹת הַלְלוּ שְׂלֵמַטָּה
וְעוֹלִים לְאוֹתוֹ רְקִיעַ
עֲלִיוֹן שְׂהַמְלִךְ הַקְּדוֹשׁ
שׁוֹרָה בּוֹ, מִתְעַטְרִים
(נוֹעֲדִים) כָּלֵם לְפָנַי הַמְּלִךְ,
וְאֵז הַכְּסָאוֹת עוֹלִים,

וְכִסָּא אַחֵר שֶׁל יַעֲקֹב עוֹמֵד וּמִתְתַקֵּן.

וְעַל זֶה מְצָאנוּ בְּסִפְרוֹ שֶׁל רַב הַמְּנוֹנָא סָבָא בְּאוֹתָן תְּפִלוֹת שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה שְׂהִיָּה אוֹמֵר,

אֲזִדְרוּ בְּהַאי יוֹמָא וְהָבוּ לִי חִילָא. וּבְמָה. בְּשׁוֹפָר.
דְּאִי אֲשַׁתְּכַח קוֹל שׁוֹפָר בְּדָקָא יְאוֹת, וּמְכוּוְנֵי בִּיה
לְתַתָּא, הֵהוּא קָלָא סְלִיק, וּבִיה מִתְעַטְרִי אֲבָהוֹן,
וְקִיָּמִי בְּמִשְׁכְּנֵיהִי דִיעֲקֹב. וְעַל דָּא בְּעֵי לְאֲזִדְהָרָא
בְּשׁוֹפָרָא, וְלִמְנַדַּע בְּהֵהוּא קָלָא וְלִכְוֹנָא (בִּיָּה).

וְלִית לָךְ קָלָא בְּשׁוֹפָרָא, דְּלָא סְלִיק רְקִיעָא חַד.
וְכָל אֵינּוֹן אוֹכְלוֹסִין דְּהֵהוּא רְקִיעָא, יְהִבִּין
אַתְרָא לְהֵהוּא קָלָא, וּמֵאִי קָא אָמְרִי. (יוֹאֵל ב) וְיִי' נָתַן
קוֹלוֹ לְפָנַי חִילוֹ וְגוֹ'. וְקָאִים הֵהוּא קָלָא בְּהֵהוּא
רְקִיעַ, עַד דְּאָתִי קָלָא אַחֵרָא, וְאַתְעַתְרוּ (ס"א)
וְאַתְעַרְדוּ) בְּחֵרָא, וְסִלְקִין בְּזוּגָא לְרְקִיעָא אַחֵרָא. וְעַל
דָּא תְּנִינּוּ, אִית קוֹל דְּסְלִיק קוֹל, וּמֵאִי אִיהוּ. הֵהוּא
קָלָא דְתְּקִיעַתָּא דְיִשְׂרָאֵל דְתַתָּא.

וְכִיּוֹן דְּמִתְחַבְּרִין כָּל אֵינּוֹן קָלִין דְּלְתַתָּא, וְסִלְקִין
לְהֵהוּא רְקִיעָא עֲלָאָה דְּמִלְכָּא קְדִישָׁא
שְׂאִרֵי בִּיה, מִתְעַטְרִין (ס"א מִתְעַתְרוּ) כְּלָהוּ קָמִי
מִלְכָּא, וּכְדִין פּוֹרְסוֹן רְמִיוּ וְכוּרְסִיָּא אַחֵרָא
דִיעֲקֹב קָאִים וְאַתְתַּקֵּן.

עַל דָּא אֲשַׁכְּחָנָא בְּסִפְרָא דְרַב הַמְּנוֹנָא סָבָא,
בְּאֵינּוֹן צְלוֹתֵי דְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, דְּהָוָה אָמַר,

וְכִסָּא אַחֵר שֶׁל יַעֲקֹב עוֹמֵד וּמִתְתַקֵּן.

וְעַל זֶה מְצָאנוּ בְּסִפְרוֹ שֶׁל רַב הַמְּנוֹנָא סָבָא בְּאוֹתָן תְּפִלוֹת שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה שְׂהִיָּה אוֹמֵר,

הַתְּפִלָּה וְקוֹל הַשׁוֹפָר (שְׁאוֹתוֹ)
 קוֹל) שְׁמוֹצִיא אוֹתוֹ הַצְּדִיק,
 שְׁנִמְצָא מְרוּחוֹ וְנִפְשׁוֹ בְּאוֹתוֹ
 הַשׁוֹפָר שֶׁל אוֹתוֹ הַקּוֹל
 שְׁעוֹלָה לְמַעַלָּה. וּבְאוֹתוֹ יוֹם
 עוֹמְדִים וְנִמְצָאִים מְקַטְרְגִים
 לְמַעַלָּה. וְכִשְׁעוֹלָה אוֹתוֹ קוֹל
 הַשׁוֹפָר, כָּלֵם גְּדָחִים לְפָנָיו
 וְלֹא יְכוּלִים לַעֲמֹד. אֲשֶׁרִי
 חֲלָקֵם שֶׁל הַצְּדִיקִים שִׁיּוֹדְעִים
 לְכוּן אֶת הַרְצוֹן לְפָנָי רְבוּנָם
 וַיּוֹדְעִים לְתַקֵּן עוֹלָם בַּיּוֹם
 הַזֶּה בְּקוֹל שׁוֹפָר. וְעַל זֶה

צְלוֹתָ וְקוֹל שׁוֹפָרָא (דְּהַהוּא קוֹל) דְּאַפִּיק הַהוּא זַפְּאָה,
 דְּאַשְׁתַּכַּח מְרוּחֵיהּ וּמִנְפִּישִׁיהּ בְּהַהוּא שׁוֹפָרָא,
 דְּהַהוּא קוֹל סְלִיק לְעֵילָא. וּבְהַהוּא יוֹמָא קַיִּימִין
 וּמִשְׁתַּכַּחֵי מְקַטְרֵגִין לְעֵילָא. וְכַד סְלִיק הַהוּא קָלָא
 דְּשׁוֹפָרָא, כְּלָהוּ אֶתְדַחֲיִין קָמִיָּה, וְלֹא יְכַלִּין לְקַיִּימָא.
 זַפְּאָה חוּלְקִיהוֹן דְּצְדִיקַיָּיא, דִּידְעִין לְכוּנָא רְעוּתָא
 לְקַמֵּי מְאָרִיהוֹן, וַיִּדְעִין לְתַקְנָא עֲלֵמָא בְּהַאי יוֹמָא,
 בְּקוֹל שׁוֹפָרָא. וְעַל דָּא כְּתִיב, (תהלים ט9) אֲשֶׁרִי הָעַם
 יוֹדְעֵי תְרוּעָה. יוֹדְעֵי, וְלֹא תוֹקְעֵי.

כְּתוּב, (תהלים פט) אֲשֶׁרִי הָעַם יוֹדְעֵי תְרוּעָה. יוֹדְעֵי, וְלֹא תוֹקְעֵי.

סֵפֶר אֹר הַזֶּהָר (עמוד 394)

וּאִפֵּן הַתּוֹכַחָה צְרִיךְ לְהִיטֵת בְּזִהִירוֹת הַכְּבוֹד שֶׁל הַשּׁוֹמְעִים, כַּמְבָּאָר בְּשַׁעַר הַפְּסוּקִים פְּרִשְׁת חַיִּי שְׂרָה
 עַל פְּסוּק 'בֵּא בְרוּךְ הַשֵּׁם' כְּתוּב: כִּי בְשַׁעֲמַד זְכָרְיָהוּ הִנְבִּיא מִמַּעַל לָעַם (דְּבַרֵי הַיָּמִים ב' כ"ד) וְחָרַף
 וְגָדַף אֶת בְּלָלוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאָמַר לָהֶם לָמָּה אַתֶּם עוֹבְרִים אֶת מִצְוֹת הַשֵּׁם וְכו'. כִּי עֲזַבְתֶּם אֶת הַשֵּׁם וְכו',
 וְהִנֵּה אָבִיָּה בֶן רַחֲבָעִם, שֶׁהָיָה מֶלֶךְ בֶּן מֶלֶךְ, וְחָרַף אֶת יִשְׂרָאֵל עַל שֶׁעָשׂוּ אֶת הָעֲנָלִים בְּרַבְעָם, נֶעֱנַשׁ,
 כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב (דְּבַרֵי הַיָּמִים ב, יג-כ) "וַיִּגְפָּהוּ הַשֵּׁם וַיָּמַת", אַף עַל פִּי שֶׁהָיָה בְּדִין וְכו'. וְכֵן יִשְׁעִיָּה הִנְבִּיא
 שִׁשְׁקוּל כַּמְשָׁה, עַל שֶׁאָמַר "וּבְתוֹךְ עִם טָמֵא שְׁפָתַיִם" נִהְרַג עַל יְדֵי מְנַשָּׁה בְּאוֹתָהּ מִיְתָה רָעָה מִשְׁנָה
 בְּנוֹדָע (וּבְמֹת מ"ט), וְלָכֵן נִהְרַג זְכָרְיָהוּ עַל יְדֵי יוֹאֵשׁ הַמֶּלֶךְ, וַיַּעַן שְׁחָרַף אֶת יִשְׂרָאֵל בְּאָמֹר, אַחַר
 כִּד נִתְגַּלְגַּל בְּשִׁמְעִיָּה וְאֲבִטְלִיּוֹן שֶׁהָיוּ גֵרִים מִבְּנֵי סְנַחְרִיב, וְהִכְהִין הַהוּא אֲשֶׁר בִּימֵיהֶם חָרַפְּס וְאָמַר לָהֶם
 יוֹלוּן בְּנֵי עַמְמֵיָא לְשֵׁלָם (יוֹמָא ע"א:). עַד כָּאֵן מִשְׁעַר הַפְּסוּקִים.

וּבְרַעֲיָא מְהִימְנָא פְּרִשְׁת קְדוּשִׁים דְּף פ"ה: כְּתוּב וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: מִכָּאֵן וְלַהֲלָאָה וְלֹא תִשָּׂא עֲלֵיו חֲטָא, דְּבַר
 אַחַר וְלֹא תִשָּׂא עֲלֵיו חֲטָא דְּהָא בִּין דְּבַר גַּשׁ אוֹכַח לְחַבְרִיָּה, וְאֹדְמָן לְאוֹכַח לִיָּה בְּאַתְגְּלִיא, לֹא
 יִסְלַק קָמִיָּה הַהוּא חוֹבָה דְּעֵבִיד, דְּאִסִּיר לִיָּה וְדָא, אֲלֵא יִימָא סְתָם, וְלֹא יִסְלַק עֲלֵיו הַהוּא חוֹבָא
 בְּאַתְגְּלִיא, וְלֹא יִרְשִׁים עֲלֵיו חוֹבָא, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חָס עַל יְקָרָא דְּבַר גַּשׁ, אֲפִילוּ בְּחַיִּיבִיא. עַד
 כָּאֵן: יֵצֵא לָנוּ מִזֶּה כִּי הַתּוֹכַחָה צְרִיכָה לְהִיטֵת בְּדַבְרֵים רַפִּים וּבְרַחֲמָנוּת וּבְדַרְדֵּר נִסְתָּר, כְּדִי שֶׁהַדְּבָרִים
 יַעֲשׂוּ רִשְׁם, וְחֲלִילָה לְהוֹכִיחַ בְּבִזְיוֹנוֹת וּלְנַכַח, כִּי מִלְּבַד אֲשֶׁר הַדְּבָרִים לֹא יַעֲשׂוּ רִשְׁם יֵשׁ אִסּוּר בְּדַבְרָא.
 עַל כֵּן חוֹבָה מְטִלָּת עַל גְּבָאֵי הַיְשִׁיבוֹת וְהַחֲכָמִים לְהַשְׁתַּדֵּל וּלְעַשׂוֹת תַּקּוּנִים בְּכַדֵּי שְׁתַּתְּקִים מִצְוֹת
 הַתּוֹכַחָה בְּכָל מְקוֹם, בְּפֶרֶט בְּהַמוֹשְׁבוֹת אֲשֶׁר הֵם סְבִיבוֹת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵמָּה כְּצֵאֵן אֲשֶׁר אֵין לָהֶם
 רוּעָה, אֵינָם כּוֹזְבִיּוֹת מִי שְׁמוּרָה בְּנֵי אָדָם אֶל הַדְּרָךְ הַטּוֹבָה וּמִיִּשְׁרָם אֶל עֲבוֹדַת הַבּוֹרָא שׁוֹכְזִיּוֹתָיו
 נְכַפְלוֹת בְּעֵבֹר זְכוּיֹתָם בְּכָל הַיָּמִים וּבְכָל הַזְּמַנִּים, כַּמּוּבָא בִּילְקוּט בְּמֵאֲמַר רַבִּי יוֹחָנָן, יַעֲזֵן שָׁם: וּבְדָאֵי
 כִּי גְבָאֵי הַיְשִׁיבוֹת הַשֵּׁם עֲלֵיהֶם יַחֲיוּ מְבִינִים מִצְוָה רַבָּה כּוֹז וְצָרִיכִים לְעוֹר לְהַחֲכֵם הַמִּתְנַדָּב לְלַכַּת
 אֵיזָה שְׁבוּעוֹת בְּעַד תַּקּוּן כְּזֶה, כִּי מִלְּבַד שְׁלֵא יַחֲסְרוּ לוֹ מִהַסְפָּקָתוֹ, אֲלֵא צְרִיךְ לְהוֹסִיף לוֹ עֲבוֹר הוֹצָאֵת
 הַדְּרָךְ, וְלֹא יְהֵא מְטִל עַל בְּעֵלֵי הַמוֹשְׁבָה כְּדִי שְׁלֵא יַחֲסֵר כְּבוֹדוֹ בְּעֵינֵיהֶם, וְדַבְּרִיו יַעֲשׂוּ רִשְׁם, וְדִי
 לְהַבִּין.